

DATUM	11-1-2021
AAN	Commissie Omgevingsvisie
VAN	Van Essen/Schaddelee/Van Muilekom
DOORKIESNUMMER	-
ONDERWERP	Memo toelichting op Statenvoorstel Ontwikkelbeeld regio Amersfoort

In de commissie Omgevingsvisie d.d. 16 december is toegezegd het Statenvoorstel *Fase 1 Ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort: Urgentie en opgaven, Afwegingskader* (kenmerk 8219D98A) op een aantal punten nader toe te lichten. Hiervoor ontvangt u deze memo.

Aanleiding, urgentie en proces

Regio Amersfoort maakt een flinke groei door en naar verwachting zal die groei zich voortzetten. Tot 2040 is er in deze regio een vraag naar 33.340 extra woningen (bron: Primos, 2020). Dat is een toename van 20% ten opzichte van de huidige woningvoorraad. Voor deze woningbouwopgave moet ruimte worden gevonden. Samen met de gemeente Amersfoort en de Regio Amersfoort hebben wij daarom het initiatief genomen om een strategie te ontwikkelen teneinde de groei in goede banen te leiden. Onder de titel Ontwikkelbeeld regio Amersfoort werken we samen aan een ontwikkelperspectief 2030-2040 op basis waarvan we met gemeenten strategische keuzes maken over de toekomstige woon- en werklocaties, bereikbaarheid en het meegroeien van groen.

Het proces om tot een ontwikkelperspectief te komen kent twee fasen. (zie ook [Statenbrief, d.d. 7-7-2020 82112E84](#)). Producten en aanpak per fase zijn:

Fase 1: De aanpak start met een integrale analyse en doorrekening voor 2030. Dit levert een “gebiedsfoto (nulmeting)” voor 2030 op waarin de urgentie van de opgaven wordt geduïd. Parallel daaraan wordt een afwegingskader opgesteld op basis waarvan verschillende scenario’s voor Ontwikkelbeelden (2030-2040) in fase 2 kunnen worden getoetst. In dit stadium worden ook de uitgangspunten of principes bepaald voor de scenario’s, zodat er een gedeeld vertrekpunt is voor de beoordeling van scenario’s in fase 2.

Fase 2: Op basis van de analyses uit fase 1 worden er in fase 2 meerdere scenario’s voor een Ontwikkelbeeld 2030-2040 opgesteld. Na afronding van de besluitvorming van fase 1 worden op basis van het vastgestelde beoordelingskader de scenario’s ten opzichte van elkaar vergeleken en doorgerekend en wordt de informatie verkregen om te komen tot een gezamenlijk eindbeeld.

Op pagina 6 in het rapport Urgentie en Opgaven staan de stappen van de twee fasen visueel afgebeeld.

Aan u wordt in het statenvoorstel gevraagd om de producten vast te stellen uit fase 1 en deze als vertrekpunt voor fase 2 te hanteren. In het statenvoorstel wordt niet gevraagd om het ontwikkelbeeld zelf vast te stellen maar wordt u gevraagd om de kaders vast te stellen waarbinnen het traject gestalte krijgt. Het Ontwikkelbeeld (resultaat fase 2) wordt u medio zomer ter besluitvorming voorgelegd.

Rollen en samenhang andere trajecten

Het Ontwikkelbeeld is de – in de Ontwerp Omgevingsvisie aangekondigde – gezamenlijke regionale uitwerking voor de regio Amersfoort. Het Ontwikkelbeeld (resultaat fase 2) wordt zowel aan u als aan de gemeenteraden ter besluitvorming aangeboden. Het Ontwikkelbeeld regio Amersfoort biedt het kader na 2030 waar wij als GS samen

met de gemeenten uitvoering aan gaan geven. Na besluitvorming over het Ontwikkelbeeld vormt dit de basis voor verdere uitwerking en concretisering, onder andere in de regionale programmering wonen en werken.

In het door provincie en gemeenten samen op te stellen regionale programma Wonen en Werken wordt concreet opgenomen hoeveel woningen en bedrijventerreinen waar en wanneer gebouwd gaan worden. Regionaal programmeren is als nieuwe systematiek opgenomen in de Omgevingsvisie en de Interimverordening. Zo kunnen overheden in nauwe samenwerking tot een concrete aanpak komen van deze maatschappelijke vraagstukken. Wij zijn op dit moment samen met gemeenten aan de slag om de eerste regionale programma's vorm te geven. Daarbij zal de nadruk in het eerste vast te stellen programma met name liggen op de reeds bekende plancapaciteit en de korte/middellange termijn. Middels een [memo 'voortgang en outline Wonen en Werken'](#) bent u onlangs geïnformeerd over de stand van zaken. Wij leggen als GS de essentie van de regionale programma's vast in een provinciaal uitvoeringsprogramma. De gezamenlijke keuzes voor de langere termijn die naar aanleiding van het Ontwikkelbeeld worden gemaakt kunnen een rol spelen bij de periodieke actualisatie van het regionaal programma in de komende jaren.

Participatie

Nu intensief gewerkt wordt om de toekomst van de regio Amersfoort te voorzien van de eerste kaders, wordt ook de samenleving betrokken. Want deze kaders worden gebruikt om in de toekomst keuzes te maken waar nieuwe woningen komen, waar we natuur ontwikkelen, waar duurzame energie wordt opgewekt en waar nieuwe werklocaties worden ontwikkeld. Het Ontwikkelbeeld heeft direct impact op iedereen die in de regio Amersfoort woont en werkt. Het Ontwikkelbeeld 2030 – 2040 gaat immers over hun leefomgeving. Pagina 3/4 van het Statenvoorstel schetst het participatietraject dat wordt georganiseerd. Het participatietraject wordt gezamenlijk door provincie en gemeenten uitgevoerd en start januari 2021.

Verhouding met andere afwegingskaders

Uw Staten hebben op 29 januari 2020 het '[Afwegingskader uitbreidingslocaties voor wonen](#)' vastgesteld. Daarbij is besloten dat dit Afwegingskader moet worden beschouwd als 'bouwsteen voor de Provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening'. Het Afwegingskader gaat in hoofdlijnen over twee onderwerpen: bouwen voor lokale vitaliteit en regionale programmering. Beide punten zijn vervolgens verwerkt in de Ontwerp Omgevingsvisie en -verordening. Zo is onder andere in de Interim Omgevingsverordening art 9.12 opgenomen, dat gaat over de mogelijkheid om eenmalig 50 woningen per kern ten behoeve van lokale vitaliteit toe te voegen. De regionale programmering is tevens verder uitgewerkt in het door uw Staten op 30 september 2020 vastgestelde Kader voor de regionale programmering wonen en werken.

Het afwegingskader dat voorligt in het kader van het Ontwikkelbeeld heeft een andere status en toepassing: het is bedoeld om in fase 2 de verschillen tussen de op te stellen scenario's voor de lange termijn ontwikkeling van de regio inzichtelijk te maken. Aan de hand van dit afwegingskader wordt in beeld gebracht hoe ieder scenario scoort op verschillende onderwerpen. Op basis hiervan wordt vervolgens het Ontwikkelbeeld opgesteld dat medio 2021 ter besluitvorming aan u wordt voorgelegd.

Stand van zaken besluitvorming in raden

De resultaten van fase 1 (urgentie en opgaven, afwegingskader) is in alle raden behandeld. De stand van zaken is als volgt:

Amersfoort – amendement (ook oriëntatie op Metropool Regio Amsterdam (MRA), naast Utrecht en FoodValley)

Baarn – conform

Bunschoten – conform

Eemnes – amendement (ook oriëntatie op MRA, naast Utrecht en FoodValley)

Leusden – conform

Soest – conform

Woudenberg – met moties

Barneveld – amendement (niets naar het Rijk zonder instemming van de raad)

Nijkerk – amendement (niets naar het Rijk zonder instemming van de raad)

De moties en amendementen vindt u in de bijlagen bij deze memo.

Aangepaste planning

In het raads- en statenvoorstel over fase 1 voor het Ontwikkelbeeld is nog vermeld dat het Ontwikkelbeeld 2030-2040 voor Regio Amersfoort in maart klaar moet zijn voor de tweede kamer verkiezingen. Om dat voor elkaar te krijgen is de planning zo opgebouwd dat fase 2 parallel start aan de besluitvorming over fase 1.

Zoals medegedeeld in de commissievergadering van 16 december is de in het raads- en statenvoorstel geschetste planning inmiddels aangepast. Belangrijkste reden hiervoor is dat vaststelling van het beleidskader in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) met het Rijk dit voorjaar niet mogelijk is, omdat dit overleg is verplaatst van juni naar maart dit jaar. Dat betekent dat wij de focus nu zullen leggen op het BO-MIRT van najaar 2021. Met deze planning kan ook extra tijd worden ingebouwd voor de beoordeling van de scenario's en kan er meer aandacht worden gegeven aan de ingebrachte punten vanuit raden, staten en de participatie. Dat komt de kwaliteit ten goede.

In opmaat naar de Tweede Kamerverkiezingen wordt in beeld gebracht welke (mobiliteits)investeringen er nodig zijn voor de groeiopgave 2030 en of er maatregelen zijn die ongeacht de scenario's voor 2040 altijd nodig en toekomst vast zijn. Daarmee wordt het "Utrechts aanbod" voor het nieuwe kabinet verrijkt.

Het streven is nu om het Ontwikkelbeeld in het voorjaar af te ronden en voor te leggen aan de colleges, zodat raden en staten vóór het zomerreces van 2021 een besluit kunnen nemen.

Tijdens het zomerreces van 2021 kunnen eventuele consequenties van moties en/of amendementen in beeld worden gebracht. In oktober/november kan het Ontwikkelbeeld dan worden geagendeerd voor het BO-MIRT van het najaar.

Informatiebijeenkomst 18 januari 2021

Op 18 januari is er een gezamenlijke informatiebijeenkomst met de raden. Tijdens deze bijeenkomst wordt u meegenomen in fase 2 van het proces en staat het ontwikkelen van de scenario's centraal. Er zal in zogenoemde digitale 'break-out-rooms' worden geoefend wat de mogelijke scenario's en het afwegingskader voor gemeenten en provincie zouden kunnen betekenen.